

Jaarstukken 2018

gemeente
gouda

Nr.	Indicator	Toelichting
1	Jongeren met jeugdhulp	Het percentage jongeren tot 18 jaar met jeugdhulp ten opzichte van alle jongeren tot 18 jaar.
2	Jongeren met jeugdreclassering	Het percentage jongeren (12-22 jaar) met een jeugdreclasseringsmaatregel ten opzichte van alle jongeren (12-22 jaar).
3	Jongeren met jeugdbescherming	Het percentage jongeren tot 18 jaar met een jeugdbeschermingsmaatregel ten opzichte van alle jongeren tot 18 jaar.
4	Jongeren met delict voor rechter	Het percentage jongeren (12-21 jaar) dat met een delict voor de rechter is verschenen.
5	Voortijdige schoolverlaters totaal (VO + MBO) %	Het percentage van het totaal aantal leerlingen (12 - 23 jaar) dat voortijdig, dat wil zeggen zonder startkwalificatie, het onderwijs verlaat. De cijfers van DUO hebben betrekking op schooljaren. De periodeaanduiding "2017" staat voor schooljaar "2017/2018".
6	Absoluut verzuim	Het aantal leerplichtigen dat niet staat ingeschreven op een school, per 1.000 inwoners lft. 5-18 jaar. De cijfers van Ingrado hebben betrekking op schooljaren. De periodeaanduiding "2017" staat voor schooljaar "2016/2017".
7	Relatief verzuim	Het aantal leerplichtigen dat wel staat ingeschreven op een school, maar ongeoorloofd afwezig is, per 1.000 inwoners lft. 5-18 jaar. De cijfers van Ingrado hebben betrekking op schooljaren. De periodeaanduiding "2017" staat voor schooljaar "2016/2017".
8	% Niet-sporters (% t.o.v. inwoners totaal)	Het percentage niet-wekelijks sporters t.o.v. bevolking van 19 jaar en ouder. Bevolking van 19 jaar en ouder dat niet minstens één keer per week aan sport doet.

3.4.3 Wat heeft de gemeente ervoor gedaan?

Jeugd en onderwijs

Optimale ontwikkelingsmogelijkheden voor kinderen en jongeren

Jeugd en jongerenwerk

Voor de jeugd in Gouda is er een veelzijdig aanbod aan activiteiten gericht op welzijn en ontwikkeling. Een belangrijk deel daarvan heeft een preventieve werking. De gemeente stuurt op samenwerking, collectivisering en gerichte inzet door subsidiepartners zoals de Brede School, GGD, MEE, Kwadraad, Sport.Gouda. Dat gebeurt bij voorkeur in samenwerking met de scholen.

Specifiek voor risicojeugd wordt jongerenwerk ingezet, uitgevoerd door Stichting Jong. Zij heeft de opdracht vroegtijdig signalen van overlast gevend en pre-crimineel gedrag waar te nemen, te duiden en activiteiten te ontwikkelen in de wijken gericht op ombuiging van overlast naar een positieve bijdrage aan de wijk en positieve ontwikkeling van de jeugdigen zelf. Hierin werken ze samen met o.a. Brede School, Sport.Gouda, politie, JPT en scholen.

Kinderopvang

Op 1 januari 2018 is de Wet innovatie en kwaliteit kinderopvang en de Wet harmonisatie kinderopvang en peuterspeelzaalwerk in werking getreden. Met de laatste wet is de financiële toegankelijkheid van peuterspeelzaalwerk en kinderopvang voor werkende ouders gelijkgeschakeld. Doel is dat alle peuters naar een voorschoolse voorziening kunnen gaan. Ook de kwaliteit van peuteropvang (voormalig peuterspeelzaalwerk) en kinderopvang is gelijkgeschakeld. In 2018 is de overgang van oud naar nieuw goed verlopen. Alle peuterspeelzalen zijn kinderdagverblijf geworden en voldoen aan de bijbehorende kwaliteitseisen wat is gecontroleerd door de GGD.

Onderwijs achterstandenbeleid

Het lokaal onderwijsachterstandenbeleid wordt in samenwerking met de schoolbesturen, de kinderopvangorganisaties, de Brede School en de Weekendschool uitgevoerd in de vorm van voorschoolse educatie op de peuteropvang, schakelklassen in het primair onderwijs en stadsbrede activiteiten door de Brede School en de Weekendschool. Vanaf 2020 moet de voorschoolse educatie worden uitgebreid van 10 naar 16 uur per week. De rijksuitkering onderwijsachterstandenbeleid is daartoe verhoogd. In 2018 konden kinderopvangorganisaties subsidie aanvragen om pilots met 16 uur VVE te draaien. Het onderwijsachterstandenbeleid is in 2018 herijkt, dit proces zal in 2019 worden afgerond.

Aansluiting passend onderwijs en jeugdhulp

Voor de aansluiting van passend onderwijs en jeugdhulp wordt er zowel regionaal als lokaal overleg gevoerd met het onderwijs. In 2018 zijn, met instemming van de gemeenten, de ondersteuningsplannen passend onderwijs vastgesteld. Hierin geven de samenwerkingsverbanden aan, welke ondersteuning de aangesloten scholen bieden en wat daarvoor regionaal wordt ingezet.

In de zomer is gestart met een aantal regionale projecten waar Gouda de trekker in is samen met een vertegenwoordiging vanuit de samenwerkingsverbanden. Thema's zijn de samenwerking tussen school en lokaal team, de inzet van jeugdhulp in het speciaal onderwijs en onderwijs voor kinderen met een grote zorgbehoefte (leerrecht). Dit sluit nauw aan op de laatste ontwikkelingen op landelijk niveau. Het regionale project Jeugdhulp op school voor het voortgezet onderwijs is in 2018 gecontinueerd. Op basis van een evaluatie is regionaal besloten tot verlenging tot de zomer 2020.

Ten slotte is er samen met de samenwerkingsverbanden in oktober 2018 een regionale bijeenkomst georganiseerd. Focus lag op het versterken van de samenwerking tussen de scholen en de lokale teams. In 2019 wordt dit vervolgd met Goudse sessies.

Voorkomen vroegtijdig schoolverlaten

Het voorkomen van voortijdig schoolverlaten (vsv) is al jaren een belangrijke prioriteit in het Nederlandse en Goudse beleid. Vanuit de gedachte dat vsv'ers gemiddeld een lager welzijn hebben, een lager inkomen en een kleinere kans op het vinden van een baan dan jongeren die hun startkwalificatie behalen (minimaal HAVO, VWO of MBO niveau 2).

Landelijk, regionaal en ook in Gouda stijgt het aantal vsv'ers van het schooljaar 2017-2018, na een lange periode van daling. Gouda zit met 2,04% vsv boven het landelijke gemiddelde van 1,89%.

De stijging van vsv in de Regionaal Meld- en Coördinatiepunt-regio (RMC) en Gouda is deels te verklaren door 'groenpluk': jongeren stoppen met hun opleiding om te gaan werken. Met een nieuwe maatregel verkent het RMC de oorzaken en werkt met betrokken partijen (jongeren, werkgevers en opleiding) aan oplossingen. Deze nieuwe maatregel geeft aan hoe de rol van RMC de laatste jaren verschuift van het voorkomen van vsv en terugleiden naar onderwijs, naar een verbrede aanpak. Hierbij werken vertegenwoordigers uit onderwijs, gemeenten, zorg en arbeidsmarkt samen om jongeren voor te bereiden op zelfstandige deelname aan de maatschappij (zoals behalen van een startkwalificatie, ondersteuning naar werk of een zorgtraject). Daarom benadrukt het RMC 'het verhaal achter de cijfers'. Door deze outreachende aanpak heeft het RMC jongeren goed in beeld, kennen hun situatie en kunnen op maat aan oplossingen werken.

Dossiertoets jeugd

Het Sociaal Team 0-100+ kan voor jeugdigen een advies uitbrengen voor verwijzing naar een jeugdhulpaanbieder voor alle diensten die zijn ingekocht door de regio Midden-Holland. Het advies dient onderbouwd te zijn conform de richtlijnen die hiervoor zijn opgenomen in de verordening Jeugdhulp en Wmo. De afdeling Zorg en Welzijn toetst vanaf 2018 deze aanvragen zowel inhoudelijk als procedureel. Per jaar worden er gemiddeld 1500 aanvragen (gemiddelde van 2015, 2016 en 2017) voor unieke maatwerkvoorzieningen voor jeugdigen verwerkt waarbij het Sociaal Team de verwijzer is. Gedurende 2018 zijn alle adviezen getoetst. Naar aanleiding van deze toets is gewerkt aan verbetering van de inhoudelijke kwaliteit van de aanvragen via het sociaal team en aan de procedure die vanuit de verordening gevolgd wordt. Door inzet op de toets is de samenwerking met het sociaal team verbeterd, wordt er scherper en breder gekeken naar wat er nodig is bij de hulpvraag van de gezinnen en wordt er gestuurd op het werken middels de inkoopafspraken zoals deze zijn gemaakt. Tevens zien we dat deze stappen ook financieel gunstig uitpakken. Deze verbeterende lijn en daarmee de toets wordt in 2019 voortgezet.

Handhaven vangnet

Goudse Preventieteam

Omdat er in Gouda ook jonge kinderen opgroeien in (de buurt van) criminele gezins- of familieverbanden is het van belang om alert te zijn op de eerste risicosignalen en dan klaar te staan met een adequaat hulpaanbod. Een instrument als het Preventief Interventie Team (PIT) voorziet hierin. Op verzoek van het college en de gemeenteraad is er gewerkt aan een verkenning naar de invoering van deze brede preventieve maatregel. Naar aanleiding van deze verkenning is besloten te starten met een kleinschalige pilot. Hiertoe zijn in 2018 voorbereidingen getroffen die vooral gericht waren op afstemming met scholen en partners in de stad. Dat was een intensief proces en met resultaat: er zijn 3 scholen die mee willen werken, er is een zorgaanbieder die de pilot wil uitvoeren en zijn er afspraken met sociaal team en zorgaanbieders over aansluiting bij lopende initiatieven op basisscholen. Het Goudse preventie-team (GPT) kan nu van start gaan.

Aanpak huiselijk geweld

In 2018 heeft een (ambtelijke) werkgroep van gemeenten in Hollands Midden een regiovisie voor de periode 2019-2023 uitgewerkt.

Deze gaat uit van dezelfde drie actielijnen als het Nationaal Meerjarenprogramma Geweld Hoort Nergens Thuis (van de ministeries VWS, V&J en de VNG):

1. Eerder en beter in beeld;
2. Stoppen en duurzaam oplossen;
3. Aandacht voor specifieke groepen (zoals ouderen, eerge relateerd geweld en complexe scheidingen).

Door met regiogemeenten gezamenlijk op te trekken in de aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling, kunnen we naar verwachting effectief en efficiënt werken aan de opgaven die voorliggen en invulling geven aan het opdrachtgeverschap voor regionaal werkende partners, zoals Veilig Thuis en het Centrum voor Seksueel Geweld (CSG).

Jeugdbeschermingstafel

Sinds 2015 is de toeleiding van kinderen en jongeren naar de Raad voor de Kinderbescherming geregeld door middel van de Jeugdbeschermingstafel Midden-Holland. In 2018 is, net als in 2016 een evaluatie uitgevoerd onder professionals over de jeugdbeschermingstafel. De beoordeling was wederom positief, professionals zijn beter bekend met de werkwijze, zijn tevreden over bereikbaarheid en de afspraken met betrekking tot de gezinnen worden gemaakt. Ook de tevredenheid van ouders blijft hoog. Er is een monitorsysteem opgezet dat inzicht geeft in het proces voor en na de tafel en daarnaast inzicht geeft in de problematiek die aan de Jeugdbeschermingstafel gemeld wordt. Dit systeem wordt in 2019 verder doorontwikkeld.

Aansluiting gedwongen kader

De gemeente stuurt aan op een logische en soepele aansluiting van het vrijwillige en gedwongen kader onder andere door het stimuleren van samenwerking tussen gecertificeerde instellingen en Sociaal Teams. In 2018 zijn hiertoe medewerkers van de gecertificeerde instellingen voor een aantal vaste uren per week toegevoegd aan de sociale teams. Zij ondersteunen de sociaal teams onder andere in het beoordelen van de veiligheid in gezinnen.

Onderwijshuisvesting

De gemeente heeft de wettelijke taak scholen van adequate huisvesting te voorzien. De manier waarop de gemeente deze taak invult is vastgelegd in het Strategisch Huisvestingsplan Onderwijs. De uitvoering van beleid vindt plaats binnen de kaders van de Verordening Voorzieningen in de huisvesting onderwijs.

Een deel van de schoolgebouwen is aan het eind van hun levensduur en voldoet zowel functioneel als technisch niet meer aan de eisen van deze tijd. Samen met de schoolbesturen en een extern adviesbureau is een integraal huisvestingsplan (IHP) opgeleverd voor de komende vijftien jaar. Op basis van gezamenlijke uitgangspunten en een quickscan van gebouwen zijn verschillende scenario's voor herschikking, nieuwbouw en renovatie van schoolgebouwen uitgewerkt. Verder is gewerkt aan opbrengsten uit vrijvallende locaties en de meerkosten van energieneutrale schoolgebouwen. Het IHP is in maart afgerond en aan de raad aangeboden. Besluitvorming is voorzien in 2019.

De Regenboogschool, een school voor speciaal onderwijs, is verzelfstandigd en tijdelijk ondergebracht op twee locaties. De definitieve huisvesting van de school maakt onderdeel uit van het IHP.

Het schoolgebouw van het Kespercollege, een school voor speciaal voortgezet onderwijs, heeft twee verbouwingen ondergaan om het groeiend aantal leerlingen op te kunnen vangen. Het aantal leerlingen in het speciaal onderwijs blijft toenemen. In het IHP is voorzien in uitbreiding van het gebouw op eigen terrein. De tijdelijke school in Westergouwe is uitgebreid met zes lokalen. De capaciteit van de school is hiermee voldoende om de periode tot de bouw van een permanente school te overbruggen.

Het Driestar College heeft het gebouw aan de Clematislaan inmiddels verlaten en de huisvesting op eigen terrein uitgebreid. Het gebouw Clematislaan is bestemd voor de huisvesting van de (v)so De Ark samen met het kinderdagcentrum Bloemendaal van Gemiva. Een ophoging van het budget was eerder noodzakelijk vanuit het ontwerp voor de renovatie en verbouwing.

De verkoop van het Weeshuiscomplex is inmiddels een feit. In de plannen blijft er geen ruimte beschikbaar in het voormalige streekarchiefgebouw voor de Casimirschool. Dit betekent dat de Casimirschool in 2018 moest verhuizen. Het schoolgebouw aan de Herpstraat 1 is inmiddels opgeknapt en door de school als dependance in gebruik genomen. De definitieve huisvestingsoplossing voor de Casimirschool is onderdeel van het IHP.

Voor diverse wettelijke taken is een investeringskrediet opgenomen in het Programma 2019, bijvoorbeeld voor nieuwe leermiddelen bij het starten van een nieuwe groep in het basisonderwijs en een bouwkundige aanpassing aan een schoolgebouw.

Sport

2018 was het eerste volledige jaar van de uitvoering van de in 2017 vastgestelde Nota Sport en Bewegen in Gouda 2022. In het kader van het speerpunt Sport en Sociaal Domein is in 2018 de subsidieregeling Sportimpuls aangescherpt en verlengd tot de zomer van 2020. In 2018 maakten dertien verenigingen en/of andere organisaties gebruik van de regeling waardoor diverse nieuwe activiteiten voor kwetsbare doelgroepen ontstonden. In september organiseerde Sport.Gouda in dit kader een zeer goed bezocht sportcongres over sport en het sociaal domein.

Voor een toekomstbestendig voorzieningenaanbod kwam een extra bedrag van twee miljoen euro beschikbaar voor de periode tot en met 2022. Met dat bedrag kan een groter deel van het achterstallig onderhoud uitgevoerd worden.

In 2018 werd een van de velden van voetbalclub Jodan Boys gerenoveerd en kreeg de rugbyclub de beschikking over een extra (mini)veld. Ook werd gestart met de voorbereidingen van de bouw van de tijdelijke sporthal op de Tobbelocatie en werd het besluit genomen om het hoofdveld van Olympia in 2019 te gaan vervangen door kunstgras waardoor de capaciteit van de vereniging sterk vergroot wordt.

In de plannen voor de nieuwe wijk Westergouwe werd verkend welke sport- en beweegvoorzieningen daar nodig zijn zoals een binnensportaccommodatie, een multifunctioneel sportveld en genoeg gelegenheid in de openbare ruimte om in beweging te komen.

In 2018 werd ook de vitaliteitsscan uitgevoerd onder sportverenigingen. De resultaten zijn begin 2019 beschikbaar.

Er werden vijf Goudse sportpenningen uitgereikt aan sporters die bijzondere prestaties geleverd hebben.

Ten slotte werd verder invulling gegeven aan de verzakelijking van de relatie met Sport.Gouda. Zo werden de overlegvormen strakker geregeld en is de per 1 januari 2018 geldende nieuwe dienstverleningsovereenkomst de leidraad geworden volgens welke we met elkaar samenwerken.

Omschrijving indicator	Streefwaarde (indien van toepassing)	Resultaat
Aantal inwoners dat minstens 30 minuten per dag beweegt	Hoger dan landelijk gemiddelde (63%)	Gerealiseerd: 63-66% (bandbreedte uit onderzoek GGD HM 2016)
Aantal kinderen dat 5 dagen per week 60 minuten per dag beweegt	Landelijk gemiddelde (4 t/m 12 jaar: 23% en 12 t/m 17 jaar: 26%)	11 - 17 jaar: 16% (kerncijfers jongerenpeiling GGD MH 2013)

3.4.4 Verbonden partijen

Verbonden partijen	Doel
Natuur- en recreatieschap Groenalliantie Midden-Holland	De Groenalliantie behartigt de bovengemeentelijke belangen van het beheer en de ontwikkeling van groengebieden. Het behoud en de versterking van de groen- en recreatieve verbindingen, de landschappelijke kwaliteiten van en de biodiversiteit binnen de groengebieden, alsmede de bevordering van de leefbaarheid en de toeristische aantrekkingskracht.
Regionale Dienst Openbare Gezondheidszorg Hollands Midden	De Regionale Dienst Openbare Gezondheidszorg Hollands Midden (RDOG HM) bewaakt, beschermt en bevordert de gezondheid en het welbevinden van de burgers in de regio Hollands Midden in zowel reguliere als crisissituaties. Daarnaast probeert de RDOG HM de effecten van gezondheidsbedreigingen te beperken.
Sport.Gouda	Sport.Gouda B.V. heeft als doel: het op economisch verantwoorde wijze beheren en exploiteren van de sportaccommodaties in Gouda ten behoeve van de sportbeoefening en vrije tijdsbesteding van de inwoners van de Gouda en de regio; het ontwikkelen en verzorgen van sport- en activiteitenprogramma's ten behoeve van de inwoners van de Gouda en de regio.

Natuur en recreatieschap Groenalliantie Midden-Holland

Goed ingerichte en beheerde recreatiegebieden in de nabijheid van de stad bevorderen bewegen en verbeteren daarmee een actieve en gezonde samenleving. De Goudse Hout en de Reeuwijkse Hout zijn nu al bijvoorbeeld gebieden waar veel gewandeld, hard gelopen, gefietst, en gesport (bootcamp) wordt.

Regionale Dienst Openbare Gezondheidszorg Hollands Midden (RDOG HM)

Voor gezondheidsbevordering in het onderwijs wordt de Gezonde School methode gehanteerd: vraaggericht, integraal, structureel en in samenwerking met de sociale omgeving. Tevens wordt geadviseerd en ingezet met interventies voor beleid en regelgeving, gezondheidseducatie, schoolomgeving en (vroeg)signalering. Voor de kinderopvang kan hetzelfde uitgangspunt worden gehanteerd, maar dit staat om budgettaire redenen v.w.b. de uitvoering nog in de kinderschoenen. Samenwerking tussen JGZ-verpleegkundigen en adviseurs gezondheidsbevordering optimaliseert de advisering en ondersteuning aan het onderwijs doordat individuerichte begeleiding en mogelijkheden voor collectieve aanpak in samenhang worden gebracht. De effectiviteit wordt nog verder vergroot als het gedachtegoed ook breder en in samenhang in de wijk wordt uitgedragen. Wijkgericht werken wordt steeds vaker ingezet vanuit Gezondheidsbevordering.

De politie is via zorgmeldingen bij Veilig Thuis, conform landelijke afspraken, hoofdleverancier van aanmeldingen bij het Jeugd Preventieteam (JPT). De afname van aanmeldingen bij het JPT is evenredig over de gehele regio. De afname van aanmeldingen bij het JPT is mogelijk (mede) het gevolg van de personele bezetting van de politie.

Dat het aantal aanmeldingen een afname in 2018 laat zien, heeft niet tot gevolg dat er minder werk ligt. Het merendeel van de trajectbegeleiding wordt binnen drie maanden afgesloten. Een reden van soms langere doorlooptijden zijn de bewerkelijke zaken, zoals zaken met crimineel signaalgedrag, waar gedurende het traject blijkt dat er veel zorgvraag onder zit.